

บทที่ 5

เปรียบเทียบกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนโดยมาตรการทางภาษีของไทย
กับเวียดนาม

5.1 เปรียบเทียบขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทย ได้กำหนดให้บุคคลที่จะขอรับการส่งเสริมการลงทุนได้ จะต้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท มูลนิธิ สหกรณ์ โดยมีได้แบ่งแยกสัญชาติของนิติบุคคลดังกล่าว ดังนั้นไม่ว่านิติบุคคลนั้นจะมีสัญชาติใดก็สามารถขอรับการส่งเสริมการลงทุน และมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับบริษัทที่มีสัญชาติไทย ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้กำหนดลักษณะของของนิติบุคคลต่างด้าวไว้ในมาตรา 4 ซึ่งกำหนดให้บุคคลดังต่อไปนี้ถือเป็นคนต่างด้าว

- (1) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
- (2) นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย
- (3) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะดังต่อไปนี้
- (ก) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) หรือ (2) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (1) หรือ (2) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

(ข) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (1)

- (4) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

นอกจากนี้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีการจัดเก็บภาษี โดยผู้มีเงินได้ตั้งแต่ 0-100,000 บาทต่อปี เสียภาษีในอัตราร้อยละ 5 และในปัจจุบันได้รับการยกเว้นภาษี ผู้มีเงินได้ตั้งแต่ 101,000-500,000 บาทต่อปี เสียภาษีในอัตราร้อยละ 10 ผู้มีเงินได้ตั้งแต่ 500,001-1,000,000 บาทต่อปี เสียภาษีในอัตราร้อยละ 20 ผู้มีเงินได้ตั้งแต่ 1,000,001-4,000,000 บาทต่อปี เสียภาษีในอัตราร้อยละ 30 และผู้มีเงินได้ตั้งแต่ 4,000,001 บาทต่อปีขึ้นไป จะเสียภาษีในอัตรา

ร้อยละ 37 โดยเป็นการคำนวณภาษีตามขั้นของเงินได้ ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย หรือบุคคลธรรมดาชาวต่างชาติ

แต่สำหรับประเทศเวียดนามนั้น ได้มีแบ่งแยกการใช้บังคับกฎหมายสำหรับคนต่างด้าว และคนสัญชาติเวียดนามในบางกรณี เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บุคคลสัญชาติเวียดนามจะ เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราที่สูงกว่าบุคคลต่างด้าว ซึ่งบุคคลสัญชาติเวียดนามที่มี เงินเดือน 0-5 ล้านบาท จะเสียภาษีในอัตราร้อยละ 0 % เงินเดือน 5-15 ล้านบาท เสียภาษีในอัตรา ร้อยละ 10 เงินเดือน 15-25 ล้านบาท เสียภาษีในอัตราร้อยละ 20 เงินเดือน 25-40 ล้านบาท เสีย ภาษีในอัตราร้อยละ 30 และเงินเดือน 40 ล้านบาทขึ้นไป เสียภาษีในอัตราร้อยละ 40

หากเป็นบุคคลต่างด้าวที่ทำงานอยู่ในเวียดนาม และมีถิ่นพำนักอยู่ในประเทศ เวียดนามเกิน 183 วันในปีภาษีจะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยมีอัตรากำหนดคือ คนต่างด้าวที่มี เงินเดือน 0-8 ล้านบาท จะเสียภาษีในอัตราร้อยละ 0 % เงินเดือน 8-20 ล้านบาท เสียภาษีในอัตรา ร้อยละ 10 เงินเดือน 20-50 ล้านบาท เสียภาษีในอัตราร้อยละ 20 เงินเดือน 50-80 ล้านบาท เสีย ภาษีในอัตราร้อยละ 30 และเงินเดือน 80 ล้านบาทขึ้นไป เสียภาษีในอัตราร้อยละ 40

5.2 เปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการลงทุน

ในหลาย ๆ ประเทศ ซึ่งประสงค์จะให้มีการพัฒนาทางด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษ ก็จะมี มักจะใช้มาตรการทางภาษีเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมการประกอบกิจการในด้านนั้น ๆ

สำหรับประเทศไทย คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดประเภทกิจการที่ให้การ ส่งเสริมการลงทุนสำหรับกิจการในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) เกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร
- 2) เหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน
- 3) อุตสาหกรรมเบา
- 4) ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง
- 5) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า
- 6) เคมีภัณฑ์ กระดาษ และพลาสติก
- 7) กิจการบริการและสาธารณูปโภค ซึ่งได้แก่ กิจการสาธารณูปโภคและบริการพื้นฐาน

เช่นผลิตพลังงานไฟฟ้า กิจการประปา กิจการขนถ่ายสินค้าสำหรับเรือเดินทะเล กิจการขนส่ง มวลชนและสินค้าขนาดใหญ่ กิจการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว กิจการพัฒนาพื้นที่สำหรับ

อุตสาหกรรม กิจกรรมสถานพยาบาล กิจกรรมวิจัยและพัฒนา กิจกรรมทดสอบทางวิทยาศาสตร์ กิจกรรมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กิจกรรมบำบัดน้ำเสีย กิจกรรมสร้างภาพยนตร์ไทย กิจกรรมที่อยู่อาศัย สำหรับผู้มีรายได้น้อย กิจกรรมนำวัสดุที่ไม่ต้องการใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น

ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นจะได้รับสิทธิประโยชน์แตกต่างกันไป ตามประเภทของแต่ละกิจกรรม เช่นได้รับยกเว้นอากรขาเข้า ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนด เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนยังได้ออกประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยกำหนดให้กิจกรรมประเภทต่าง ๆ บางกิจกรรมที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กำหนดให้เป็นกิจกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว ยังถือเป็นกิจกรรมที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ และกิจกรรมที่ให้ความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศเป็นพิเศษอีกด้วย ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

- 1) กิจกรรมขยายพันธุ์พืชหรือการคัดคุณภาพเมล็ดพันธุ์
- 2) กิจกรรมเพาะปลูกด้วยระบบ Hydroponics
- 3) กิจกรรมผลิตปุ๋ยชีวภาพหรือปุ๋ยอินทรีย์
- 4) กิจกรรมขยายพันธุ์สัตว์
- 5) กิจกรรมเลี้ยงสัตว์ (ยกเว้นกิ้ง)
- 6) กิจกรรมผลิตอาหารสัตว์หรือส่วนผสมอาหารสัตว์
- 7) กิจกรรมประมงน้ำจืด
- 8) กิจกรรมฆ่าและชำแหละสัตว์
- 9) กิจกรรมฟอกหนังสัตว์ตกแต่งหนังสัตว์หรือขนสัตว์
- 10) กิจกรรมผลิตหรือถนอมอาหารสัตว์หรือสิ่งปรุงแต่งอาหารโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
- 11) กิจกรรมผลิตน้ำมันหรือไขมันจากพืชและสัตว์
- 12) กิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติ
- 13) กิจกรรมผลิตเดกตรินหรือโมดิไฟด์สตาร์ช
- 14) กิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์จากผลพลอยได้หรือเศษวัสดุทางการเกษตร
- 15) กิจกรรมศูนย์กลางการค้าสินค้าเกษตร
- 16) กิจกรรมเขตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป
- 17) กิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพร
- 18) กิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ยางพารา

- 19) กิจการผลิตชิ้นส่วนเหล็กหล่อ
- 20) กิจการผลิตชิ้นส่วนเหล็กทุบ
- 21) กิจการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์บางประเภท
- 22) กิจการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะรวมทั้งชิ้นส่วนโลหะ
- 23) กิจการผลิตชิ้นส่วนยานพาหนะบางประเภท
- 24) กิจการชุบแข็ง
- 25) กิจการผลิตเครื่องยนต์ เครื่องจักรและอุปกรณ์สำหรับรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ
- 26) กิจการสาธารณูปโภคและบริการพื้นฐาน เช่นไฟฟ้า ประปา
- 27) กิจการเขตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 28) กิจการศูนย์การออกแบบ
- 29) กิจการออกแบบผลิตภัณฑ์
- 30) กิจการนำวัสดุที่ไม่ต้องการแล้วกลับมาใช้ใหม่
- 31) กิจการบำบัดน้ำเสีย กำจัดหรือขนถ่ายขยะกากอุตสาหกรรมหรือสารเคมีที่เป็นพิษ
- 32) กิจการศูนย์กระจายสินค้าระหว่างประเทศด้วยระบบที่ทันสมัย
- 33) กิจการนิคมอุตสาหกรรมเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 34) กิจการนิคมอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

ซึ่งกิจการที่ถือเป็นกิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษดังกล่าวนี้จะได้รับสิทธิประโยชน์

มากกว่ากิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนโดยทั่ว ๆ ไป คือ

- (1) ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรไม่ว่าตั้งอยู่ในเขตใด
 - (2) ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ไม่ว่าตั้งอยู่ในเขตใด
 - (3) สิทธิประโยชน์อื่นให้ได้รับตามเกณฑ์ที่ตั้งในแต่ละเขต
2. กิจการที่ให้ความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศเป็นพิเศษ
- 1) กิจการอบพืชและไซโล
 - 2) กิจการผลิตหรือถนอมอาหาร
 - 3) กิจการคัดคุณภาพและบรรจุ เก็บรักษาพืชผักผลไม้โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
 - 4) กิจการห้องเย็น
 - 5) กิจการตรวจ วิเคราะห์และรับรองคุณภาพมาตรฐานผลผลิตการเกษตร
 - 6) กิจการตรวจ วิเคราะห์โรคพืช ปศุสัตว์หรือสัตว์น้ำ
 - 7) กิจการตรวจวิเคราะห์ดินหรือน้ำเพื่อการเกษตร

- 8) กิจกรรมปลูกป่า
- 9) กิจกรรมผลิตแอลกอฮอล์หรือเชื้อเพลิงจากผลผลิตการเกษตร
- 10) กิจกรรมการบริหารจัดการฟาร์ม
- 11) กิจกรรมผลิตวัสดุบรรจุภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์สำหรับอาหาร
- 12) กิจกรรมขนส่งห้องเย็น
- 13) กิจกรรมใช้โละระบบควบคุมบรรยากาศ
- 14) กิจกรรมผลิตเหล็กขั้นต้นและเหล็กชั้นกลาง
- 15) กิจกรรมผลิตเวชภัณฑ์หรืออุปกรณ์ทางการแพทย์
- 16) กิจกรรมผลิตเครื่องมือวิทยาศาสตร์
- 17) กิจกรรมผลิตหรือซ่อมอากาศยานรวมทั้งชิ้นส่วนอุปกรณ์อากาศยานหรือเครื่องใช้บน

อากาศยาน

- 18) กิจกรรมผลิตเซลล์เชื้อเพลิง
- 19) กิจกรรมผลิตเซลล์แสงอาทิตย์
- 20) กิจกรรมผลิตสารหรือแผ่นสำหรับไมโครอิเล็กทรอนิกส์
- 21) กิจกรรมออกแบบทางอิเล็กทรอนิกส์
- 22) การซอฟต์แวร์
- 23) กิจกรรมด้านจัดการพลังงาน
- 24) กิจกรรมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 25) กิจกรรมบริการสอบเทียบมาตรฐาน
- 26) กิจกรรมบริการทดสอบทางวิทยาศาสตร์
- 27) กิจกรรมวิจัยและพัฒนา
- 28) กิจกรรมเขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์

กิจกรรมที่ถือเป็นกิจกรรมที่ให้ความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศเป็นพิเศษดังกล่าวนี้จะได้รับสิทธิประโยชน์มากกว่ากิจกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนโดยทั่วไป คือ

- (1) ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรไม่ว่าตั้งอยู่ในเขตใด
- (2) ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ไม่ว่าตั้งอยู่ในเขตใด โดยไม่กำหนดสัดส่วนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
- (3) สิทธิประโยชน์อื่นที่ได้รับตามเกณฑ์ที่ตั้งในแต่ละเขต

ซึ่งการแบ่งประเภทของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนี้ เป็นการแบ่งเพื่อให้กิจการที่รัฐต้องการส่งเสริมมาก ให้ได้รับสิทธิประโยชน์มากกว่ากิจการโดยทั่ว ๆ ไป

สำหรับประเทศเวียดนาม ตาม Decree No. 24/2007/ND-CP (The Implementation of The Law on Business Income Tax) และ Decree No. 108/2006/ND-CP ลงวันที่ 22 กันยายน 2549 ได้กำหนดประเภทกิจการต่าง ๆ ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้จากการดำเนินธุรกิจ ดังต่อไปนี้

1. กิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ ซึ่งได้แก่กิจการดังต่อไปนี้

1) กิจการที่ผลิตวัตถุดิบและพลังงานใหม่ ๆ การผลิตซึ่งใช้เทคโนโลยีขั้นสูง การผลิตเครื่องจักรกล ซึ่งได้แก่ การผลิตเหล็กคุณภาพสูง การก่อสร้างซึ่งใช้พลังงานโซลาร์ พลังงานลม ไบโอดีเซล พลังงานความร้อนจากพื้นดิน พลังงานน้ำ คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สื่อสารและอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อการวิเคราะห์ทางเทคโนโลยี

2) กิจการการเพาะปลูก การเกษตรกรรม ป่าไม้ การทำนาเกลือ ซึ่งได้แก่ การทำป่าไม้ การปลูกป่า ผลิตภัณฑ์การเกษตร การหาแหล่งน้ำใหม่ การทำประมงชายฝั่ง

3) กิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและสมัยใหม่ การรักษาสีสิ่งแวดล้อม การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งได้แก่กิจการที่ใช้เทคโนโลยีชนิดใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อนในประเทศเวียดนาม การรักษาสีสิ่งแวดล้อม รวมถึงผลิตภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม การบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) การทำวิจัยทางด้านพัฒนาเทคโนโลยี

4) กิจการที่มีการจ้างแรงงาน ซึ่งได้แก่กิจการที่มีการจ้างแรงงานมากกว่า 5,000 คน

5) กิจการก่อสร้างและการพัฒนาโครงการที่สำคัญ ซึ่งได้แก่การลงทุนในการกิจการก่อสร้างและการดำเนินการทางการค้าในเขตอุตสาหกรรม (Industrial Park) เขตส่งเสริมการส่งออก (Export Processing Zones) เขตเทคโนโลยีขั้นสูง (Hi-Tech Park) และเขตเศรษฐกิจ (Economic Zones) หรือโครงการที่มีความสำคัญซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยนายกรัฐมนตรี

6) กิจการการพัฒนาการศึกษา การฝึกอบรม การดูแลสุขภาพ การดูแลการออกกำลังการ และกีฬา ซึ่งได้แก่การลงทุนในกิจการบำบัดการติดยาและบุหรี่ กิจการการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ศูนย์ดูแลคนชรา ผู้พิการ และเด็กกำพร้า กิจการศูนย์กีฬา

7) การผลิตและบริการอื่น ๆ ได้แก่ การวิจัยและพัฒนาที่มีรายได้มากกว่า 25 เปอร์เซ็นต์ การกู้เรือหรือในความช่วยเหลือในท้องทะเล การก่อสร้างอพาร์ทเมนท์สำหรับลูกจ้างที่ทำงานใน เขต

อุตสาหกรรม (Industrial Park) เขตส่งเสริมการส่งออก (Export Processing Zones) เขตเทคโนโลยีขั้นสูง (Hi-Tech Park) และเขตเศรษฐกิจ (Economic Zones) การสร้างหอพักสำหรับนักเรียน และที่อยู่อาศัยที่มีนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

2. กิจการที่ได้รับการส่งเสริม ซึ่งได้แก่กิจการประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) กิจการที่ผลิตวัตถุดิบและพลังงานใหม่ ๆ การผลิตซึ่งใช้เทคโนโลยีขั้นสูง การผลิตเครื่องจักรกล ซึ่งได้แก่ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี การผลิตถ่านโค้ก

2) กิจการการเพาะปลูก การเกษตรกรรม ป่าไม้ การทำนาเกลือ ซึ่งได้แก่ การผลิตอาหารกระป๋อง การป้องกันการตัดไม้ โรงเก็บเมล็ดพืช

3) กิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและสมัยใหม่ การรักษาสีงแวดล้อม การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งได้แก่ การผลิตอุปกรณ์ที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสีย

4) กิจการที่มีการจ้างแรงงาน ซึ่งได้แก่ กิจการที่มีการจ้างแรงงานตั้งแต่ 500 คน ถึง 5,000 คน

5) กิจการก่อสร้างและการพัฒนาโครงการที่สำคัญ ซึ่งได้แก่ การลงทุนในอุตสาหกรรมกีฬา การก่อสร้างและปรับปรุงสะพาน ถนน อาคาร สนามบิน รางรถไฟ

6) กิจการการพัฒนาการศึกษา การฝึกอบรม การดูแลสุขภาพ การดูแลการออกกำลังการ และกีฬา ซึ่งได้แก่ โรงพยาบาลเอกชน โรงเรียนเอกชน

7) การส่งเสริมการค้าสินค้าพื้นบ้านและอาชีพ ได้แก่ การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพสำหรับงานศิลปะ งานฝีมือ

8) การผลิตและการบริการอื่น ๆ ได้แก่ การผลิตของเล่นเด็ก ที่ปรึกษากฎหมายซึ่งให้บริการด้านทรัพย์สินทางปัญญาและการถ่ายทอดเทคโนโลยี การผลิตกระดาษ ผ้าไหม

ซึ่งโดยรวมแล้วทั้งประเทศไทยและประเทศเวียดนามมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือส่งเสริมกิจการที่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง กิจการที่มีความสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการให้สิทธิประโยชน์สำหรับพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลความเจริญ ชาติสิ่งอำนวยความสะดวก โดยให้มีสิทธิประโยชน์ทางภาษีมากกว่า

นอกจากนี้เวียดนามยังได้มีการกำหนดให้กิจการประเภทอื่น ๆ ถือเป็นกิจการที่มีความสำคัญ เช่น กิจการที่มีการจ้างแรงงานเป็นจำนวนมาก จะได้รับสิทธิประโยชน์มากกว่ากิจการที่มีการจ้างแรงงานจำนวนน้อยกว่า ซึ่งการส่งเสริมการจ้างงานนี้ ประเทศไทยยังไม่ได้มีการกำหนด

ไว้ แม้ว่าในระเบียบของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง¹ จะได้มีการกำหนดให้หน่วยงานที่จ้างคนต่างด้าวเข้าทำงาน จะต้องมีการจ้างงานคนไทยเป็นอัตราส่วน คนต่างด้าว 1 คน ต่อคนไทย 4 คน ซึ่งบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบในข้อนี้ เนื่องจาก พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน มาตรา 25 ซึ่งได้กำหนดให้การจ้างแรงงานต่างด้าว อยู่ในอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ถึงแม้จะมีอัตราจำนวนและระยะเวลาเกินกว่าที่กำหนดในพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองก็ตาม จึงมีเพียงแต่การให้นำค่าจ้างพนักงานมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้เท่านั้น

5.3 เปรียบเทียบหน่วยทางธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

5.3.1 หน่วยทางธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมตามกฎหมายไทย

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน มาตรา 17 ได้กำหนดให้ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะต้องเป็น บริษัท มูลนิธิ หรือสหกรณ์ ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยกฏหมายนั้นเท่านั้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) บริษัท จำแนกเป็น 2 ประเภทคือ²

1) บริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1.1) ต้องมีผู้เริ่มก่อการตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป เข้าชื่อกันทำหนังสือบริคณห์สนธิขึ้น แล้วไปจดทะเบียนสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนและบริษัท³

1.2) เมื่อได้จดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิแล้ว ผู้เริ่มก่อการต้องจัดให้หุ้นของบริษัทที่จะตั้งขึ้นนั้นมีผู้เข้าชื่อจองซื้อหุ้นจนครบดำเนินการประชุมตั้งบริษัท โดยต้องส่งคำบอกกล่าวนัดประชุมให้ผู้จองทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน ก่อนวันประชุม

1.3) เมื่อได้ประชุมตั้งบริษัท และที่ประชุมได้แต่งตั้งกรรมการบริษัทแล้ว ผู้เริ่มก่อการต้องมอบหมายกิจการให้กรรมการบริษัทรับไปดำเนินการต่อไป

¹ คำสั่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองแห่งชาติ ที่ 606/2549 เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณากรณีคนต่างด้าว ขออนุญาตอยู่ราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

² <http://www.dbd.go.th>

³ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยให้บริษัทสามารถมีผู้ถือหุ้นได้ 3 คน ทั้งนี้มีผลบังคับใช้วันที่ 1 กรกฎาคม 2551

1.4) กรรมการบริษัทเรียกให้ผู้เริ่มก่อการและผู้จองหุ้นชำระค่าหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของมูลค่าหุ้น (ทุนของบริษัทจะแบ่งเป็นกี่หุ้นก็ได้ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าหุ้นละ 5 บาท)

1.5) เมื่อได้รับเงินค่าหุ้นแล้ว กรรมการต้องไปจดทะเบียนเป็นบริษัท ภายใน 3 เดือน ภายหลังจากการประชุมตั้งบริษัท

2) บริษัทมหาชนจำกัด ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด

2.1) จำนวนผู้ถือหุ้น มีผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 15 คนขึ้นไป

2.2) ทุนจดทะเบียน ไม่มีการกำหนดจำนวนทุนจดทะเบียนขั้นต่ำไว้

2.3) มูลค่าหุ้นและการชำระเงินค่าหุ้น หุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดแต่ละหุ้นจะต้องมีมูลค่าเท่ากัน และต้องชำระค่าหุ้นครั้งเดียวเต็มมูลค่าหุ้น

2.4) จำนวนกรรมการ ต้องมีจำนวนกรรมการของบริษัทไม่น้อยกว่า 5 คน และ กรรมการไม่น้อย กว่ากึ่งหนึ่งต้องมีที่อยู่ในประเทศไทย

(2) มุฉินธิ

(3) สหกรณั

5.3.2 หน่วยทางธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมตามกฎหมายเวียดนาม

(1) สัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (Business Co-operation Contract : BCC)

(2) กิจการร่วมทุน (Joint Venture : JV)

(3) กิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด

(4) กิจการที่ทำสัญญากับภาครัฐ

5.4 เปรียบเทียบขั้นตอนและระยะเวลาในการขอรับการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์

5.4.1 ขั้นตอนและระยะเวลาในการขอรับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย

ผู้ที่ประสงค์จะเป็นผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ต้องยื่นคำร้องขอรับการส่งเสริมต่อ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน พร้อมด้วยโครงการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริม ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องเป็นบริษัท มุฉินธิ หรือสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเท่านั้น

เมื่อยื่นคำขอการส่งเสริมการลงทุนแล้ว คณะกรรมการจะพิจารณาคำขอรับการส่งเสริม โดยมีระยะเวลาในการพิจารณา ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ดังต่อไปนี้

- 1) คำขอรับการส่งเสริมการลงทุนที่มีขนาดการลงทุน 1-40 ล้านบาท ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 40 วันทำการ
- 2) คำขอรับการส่งเสริมการลงทุนที่มีขนาดการลงทุน 41-750 ล้านบาท ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 40-60 วันทำการ
- 3) คำขอรับการส่งเสริมการลงทุนที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 750 ล้านบาทขึ้นไป ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันทำการ

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรให้การส่งเสริมแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายใดแล้ว คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขไว้ในบัตรส่งเสริม

เมื่อคณะกรรมการส่งเสริมมีมติให้การส่งเสริมแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายใดแล้ว สำนักงานต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้นทราบมติของคณะกรรมการภายใน 15 วัน และถ้าผู้ขอรับการส่งเสริมยอมรับการส่งเสริม ต้องมีหนังสือตอบให้ทราบภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

5.4.2 ขั้นตอนและระยะเวลาในการขอรับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศเวียดนาม

- 1) โครงการที่ลงทุนในประเทศที่มีทุนน้อยกว่า 30 ล้านบาท (15,000 ล้านดอลลาร์) และไม่อยู่ในรายการที่ต้องมีเงื่อนไข โครงการนั้นไม่ต้องจดทะเบียนการลงทุน
- 2) โครงการที่มีทุนตั้งแต่ 30 ล้านบาท (15,000 ล้านดอลลาร์) – 600 ล้านบาท (300,000) ล้านดอลลาร์ และไม่อยู่ในรายการที่ต้องมีเงื่อนไข โครงการนั้น ผู้ลงทุนต้องจดทะเบียนการลงทุน ณ หน่วยงานที่ดูแลเรื่องการลงทุนในจังหวัดนั้น ๆ⁴
- 3) โครงการที่มีเงินลงทุนจากต่างประเทศและมีเงินลงทุนต่ำกว่า 600 ล้านบาท และไม่อยู่ในรายการที่ต้องมีเงื่อนไข ผู้ลงทุนต้องทำการจดทะเบียนการลงทุน ณ หน่วยงานที่ดูแลเรื่องการลงทุนในจังหวัดนั้น ๆ เพื่อออกไปรับรองการลงทุน และหน่วยงานนั้น ๆ ออกใบรับรองการลงทุนให้ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับเอกสารขอจดทะเบียนถูกต้อง⁵

⁴ Article 45, Law on Investment No. 59-2005-QH11

⁵ Article 46, Law on Investment No. 59-2005-QH11

4) โครงการที่มีเงินลงทุนจากต่างประเทศที่มีเงินลงทุนตั้งแต่ 600 ล้านบาท ขึ้นไป และโครงการอยู่ในรายการการลงทุนที่ต้องมีเงื่อนไข ต้องดำเนินขั้นตอนการตรวจสอบเพื่อออกไปรับรองการลงทุน ซึ่งมีระยะเวลาการตรวจสอบไม่เกิน 30 วัน และในกรณีจำเป็นอาจจะมีการขยายระยะเวลาแต่ทั้งนี้ไม่เกิน 45 วัน⁶

5) เมื่อได้รับอนุมัติโครงการแล้ว ให้ดำเนินการจัดตั้งบริษัท คณะกรรมการบริหาร ประธานและรองประธาน คณะกรรมการบริษัท ภายใน 30 วัน นับจากวันที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน⁷

6) ประชุมคณะกรรมการบริหารบริษัท เพื่อกำหนดกฎระเบียบการดำเนินงานและแต่งตั้งผู้อำนวยการ และหัวหน้าฝ่ายบัญชี ภายใน 60 วัน นับจากวันที่ได้รับใบอนุญาตลงทุน

7) ส่งบันทึกการประชุมคณะกรรมการบริหารไปยัง Department of Planning and Investment ของจังหวัด หรือ Board of Management ของนิคมอุตสาหกรรมที่โรงงานตั้งอยู่

จะเห็นได้ว่าการพิจารณาให้การส่งเสริมของประเทศไทยนั้น ใช้เวลานานกว่าและนอกจากนี้ เมื่อต้องการจะใช้สิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และหากผู้ได้รับการส่งเสริมรายใด มีเงื่อนไขว่าจะต้องยื่นขอใช้สิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลภายใน 120 วันนับแต่วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ผู้ได้รับการส่งเสริมก็ต้องยื่นขอใช้สิทธิต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนทุกปีอีกด้วย

5.5 เปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุน

5.5.1 สิทธิประโยชน์ตามเขตส่งเสริมการลงทุน

5.5.1.1 สิทธิประโยชน์ตามเขตส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทย

เขตส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยมีการแบ่งเขตการส่งเสริมการลงทุน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ซึ่งได้แบ่งเขตตามปัจจัยทางเศรษฐกิจและสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานของแต่ละจังหวัดเป็นเกณฑ์⁸ และพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งเขต

⁶ Article 47, Law on Investment No. 59-2005-QH11

⁷ <http://www.boi.go.th>

⁸ ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2543 เรื่อง นโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุน

ส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรม จะมีเขตส่งเสริมการลงทุนอยู่ด้วย ซึ่งจะทำให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับการส่งออกเพิ่มขึ้น ซึ่งในเรื่องสิทธิประโยชน์นั้น จะให้สิทธิประโยชน์ในเขตที่อยู่ห่างไกลจากเมืองหลวง และมีปัจจัยทางเศรษฐกิจและสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานน้อย ยิ่งได้รับสิทธิประโยชน์มาก

5.5.1.2 สิทธิประโยชน์ตามเขตส่งเสริมการลงทุนของประเทศเวียดนาม

เขตส่งเสริมการลงทุนของประเทศเวียดนาม ได้แบ่งเขตการลงทุนออกเป็น 3 เขต คือ 1) Export Processing Zone (EPZ) เป็นเขตอุตสาหกรรมซึ่งเน้นสินค้าเพื่อการส่งออก 2) Industrial Zone (IZ) หรือ Industrial Park เป็นเขตอุตสาหกรรมซึ่งเน้นผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายในประเทศ 3) High-Tech Zone (HTZ) เป็นเขตส่งเสริมการลงทุนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงเป็นสำคัญ

5.5.2 ระยะเวลาในการให้สิทธิประโยชน์

5.5.2.1 ระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

(1) ระยะเวลาในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศไทย

1) ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ที่ตั้งอยู่ใน เขต 1 และ เขต 2 ที่อยู่นอกการนิคมอุตสาหกรรม ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 3 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ

2) ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ที่ตั้งอยู่ใน เขต 2 ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 7 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ

3) ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ที่ตั้งอยู่ใน เขต 3 ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ

นอกจากนี้ยังแบ่งตามประเภทกิจการอีกด้วย ซึ่งกิจการที่รัฐให้ความสำคัญและมีประโยชน์ต่อประเทศมากเป็นพิเศษก็จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้เป็นระยะเวลา 8 ปี

(2) ระยะเวลาในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศเวียดนาม

เดิมประเทศเวียดนามได้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 2-8 ปี ขึ้นอยู่กับแต่ละโครงการและพื้นที่ตั้งของโครงการ แต่ปัจจุบัน รัฐบาลเวียดนามได้ประกาศใช้กฎหมาย

ใหม่ซึ่งมีระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลที่น้อยกว่าระยะเวลาเดิม คือ 2-4 ปี และเป็นระยะเวลาที่น้อยกว่าการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามประเทศเวียดนามได้เพิ่มสิทธิประโยชน์ในส่วนของการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลด้วย

5.5.2.2 ระยะเวลาการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล

(1) ระยะเวลาในการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศไทย

กฎหมายส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยได้มีการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล 50% เป็นเวลา 5 ปี เฉพาะผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนที่อยู่ในเขต 3 กลุ่ม 36 จังหวัด ที่อยู่ในเขตการนิคมอุตสาหกรรมและ เขต 3 กลุ่ม 22 จังหวัดเท่านั้น

(2) ระยะเวลาในการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศเวียดนาม

กฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคลฉบับใหม่ ได้มีบทบัญญัติเรื่องการลดหย่อนภาษีไว้ในหลายกรณี โดยการลดภาษีจากอัตราปกติ 28% ดังต่อไปนี้

1) อัตราภาษี 20% สำหรับโครงการที่อยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุน เป็นเวลานานถึง 10 ปี

2) อัตราภาษี 15% สำหรับโครงการที่อยู่ในเขต IZ เป็นระยะเวลา 12 ปี

3) อัตราภาษี 10% สำหรับโครงการที่อยู่ในพื้นที่ส่งเสริมพิเศษ เป็นเวลา 15 ปี และตลอดโครงการสำหรับโครงการที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจเป็นพิเศษ

นอกจากนี้ หลังจากได้พ้นระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแล้ว ยังมีการลดหย่อนภาษีเงินได้ 50% เป็นเวลา 2-9 ปี อีกด้วย

5.5.2.3 การนำผลขาดทุนไปหักลดหย่อน

ในกรณีนี้ ประเทศไทยและประเทศเวียดนามได้มีการนำผลขาดทุนไปหักลดหย่อนได้ไม่เกิน 5 ปี เช่นเดียวกัน

5.5.2.4 การลดหย่อนอัตราภาษีในกรณีอื่น ๆ

ประเทศเวียดนามได้มีการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่กิจการที่จ้างแรงงานหญิงเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ประเทศไทย ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้สำหรับการลดหย่อนภาษีในเรื่องดังกล่าว

5.5.2.5 การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในกรณีอื่น ๆ

สำหรับประเทศไทยได้มีการยกเว้นเงินภาษีได้ประเภทเงินปันผล และค่าสิทธิที่ได้รับจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

ในประเทศเวียดนามได้มีการยกเว้นเงินภาษีได้หลายประเภท ที่ผู้ได้รับการส่งเสริมไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

5.5.2.5.1 รายได้จากการดำเนินกิจการตามสัญญา ในการทำวิจัยทางวิทยาศาสตร์และการพัฒนาเทคโนโลยี

5.5.2.5.2 รายได้จากการจำหน่ายสินค้าในช่วงทดลองผลิต โดยมีระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน

5.5.2.5.3 รายได้จากการผลิตสินค้าด้วยเทคโนโลยีใหม่เป็นครั้งแรก โดยมีระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี

5.5.2.5.4 รายได้จากการบริการทางด้านเทคโนโลยีซึ่งให้บริการโดยตรงแก่การเกษตร

5.5.2.5.5 รายได้จากการฝึกงานให้แก่ชนกลุ่มน้อย

5.5.2.5.6 รายได้จากการผลิตสินค้า การค้า หรือการบริการในส่วนที่ดำเนินการโดยผู้พิการ

5.5.2.5.7 รายได้จากการฝึกงานให้แก่ผู้พิการ เด็กที่ตกอยู่ในความลำบาก และผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

กฎหมายส่งเสริมการลงทุนของประเทศเวียดนามนั้น ได้มีนโยบายอื่น ๆ ในการให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีอากร สำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ทั้งที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล และในกิจการที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาส่งเสริมเทคโนโลยี และสร้างความเสมอภาคในสังคมอีกด้วย

5.5.2.6 การยกเว้นอากรขาเข้า สำหรับวัตถุดิบที่นำเข้ามาผลิตเพื่อส่งออก

ประเทศไทยได้มีการยกเว้นอากรขาเข้า สำหรับผู้ได้รับส่งเสริมการลงทุนที่อยู่ในเขต 1 และ 2 เป็นเวลา 1 ปี และผู้ที่อยู่ในเขต 3 เป็นเวลา 5 ปี ในขณะที่ประเทศเวียดนามยกเว้นอากรขาเข้าเป็นระยะเวลา 5 ปี

5.5.2.7 การลดหย่อนภาษีสรรพสามิต

สำหรับประเทศไทยมิได้มีบัญญัติเรื่องสิทธิประโยชน์ภาษีสรรพสามิตไว้โดยตรงในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน แต่ได้มีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมซึ่งได้มีการยกเว้นภาษีสรรพสามิต ไว้สำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในผลิตสินค้าเพื่อส่งออกของที่นำเข้ามาเพื่อผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก รวมทั้งผลพลอยได้อื่น ๆ ซึ่งผู้ที่ได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าวนี้จะต้องเป็นผู้ที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตการนิคมอุตสาหกรรมส่งออกเท่านั้น ไม่รวมถึงผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนรายอื่น ๆ

ในประเทศเวียดนามได้มีการยกเว้นภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าที่นำเข้ามาเพื่อการส่งออก หรือส่งออกและนำกลับเข้ามา ไว้ใน Decree No. 149/2003/ND-CP ซึ่งส่งผลให้ผู้ประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์โดยไม่จำกัดเฉพาะผู้ลงทุนในบางเขตเท่านั้น